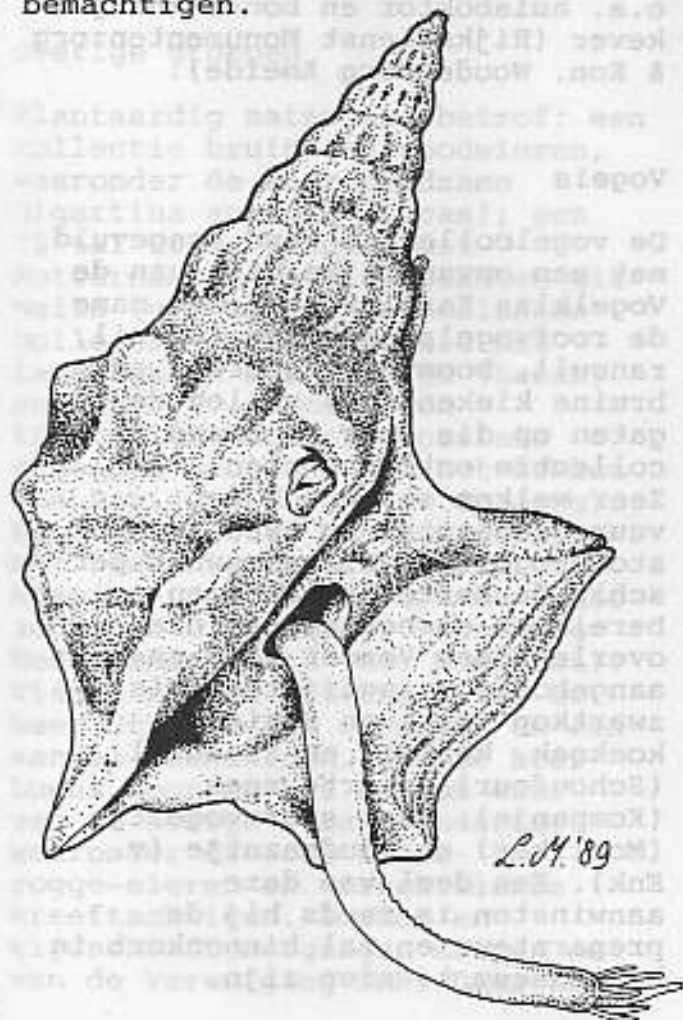

Aporrhais pespelicani, tehuis voor een wormachtige.

Enige tijd geleden waren Guus Gulden en ondergetekende te gast bij een bevriende Belgische verzamelaar.

Niet alleen hadden we een bijzonder gezellige dag; we keerden huiswaarts met verscheidene ten geschenke gekregen schelpen.

Hieronder bevonden zich o.a. enkele exemplaren van *Aporrhais pespelicani* (Linnaeus, 1758). Daar deze schelpdieren tot de Superfamilie STROMBACEA behoren en deze Superfamilie mijn onderwerp van studie is, hadden deze exemplaren mijn speciale aandacht. Beide exemplaren waren dood verzameld en de mondopeningen waren gevuld met verharde modder. In deze modder bevond zich een klein rond gaatje veroorzaakt door booractiviteiten van een kleine tweekleppige. Dus was onze belangstelling gewekt, en ik nam de twee exemplaren mee naar huis om te tekenen alvorens ze gekraakt zouden worden om de er naar alle waarschijnlijkheid zich erin bevindende schelpjes te bemachtigen.

We schakelen over naar vandaag. Tot op heden was het er nog niet van gekomen de schelpen op papier te vereeuwigen, en dit is maar goed ook, want de schelpen kraken had geen oplossing voor ons raadsel gegeven. De oplossing vond ik bij toeval in het boekje "SEASHORE" (Collins Pocket Guide to the Seashore, van John Barrett & C.M. Yonge, 1958).

Op zoek naar een afbeelding van een krabbesoort ter determinatie bleef mijn blik rusten op de volgende tekst:

"Schelpen van *Aporrhais pespelicani* en *Turritella communis* kunnen gevonden worden gevuld met modder, met daarin een klein rond gaatje in de mondopening van de schelp. Verder valt er niets te zien, tenzij de schelp in zeewater wordt geplaatst. Dan verschijnt er uit het gaatje een lang grijs buisje, dat na enig rondsnuffelen weer langzaam terugtrekt. Dit is de proboscis (slurf) van PHASCOLION STROMBI."

Enkele boeken en een kwartier later leren we dat PHASCOLION STROMBI een worm-achtige is uit de klasse GEPHYREA (Brugdieren). Vroeger beschouwde men de klasse Gephyrea als een schakel tussen de diverse stammen van wormen en zeekomkommers, maar tegenwoordig is de klasse Gephyrea verdeeld in drie stammen, de PRIAPULIDA, SIPUNCULIDA en ECHIURIDA. Deze stammen zijn niet met elkaar verwant en vormen ook geen schakel tussen genoemde wormen en stekelhuidigen.

Terug naar onze *Aporrhais*-schelpen.

Ook al hebben we niet de beschikking over het stoffelijk overschot van onze *Aporrhais*-bewoner, het is vrijwel zeker dat we hier te maken hebben met *Phascolion strombi* uit de stam SIPUNCULIDA. De soortnaam "strombi" geeft aan dat het dier voorkomt in schelpen van de Superfamilie Strombacea, en *Aporrhais pespelicani* uit het geslacht *Aporrhais*, familie *Aporrhaidae* behoort zoals reeds opgemerkt tot deze Superfamilie. Ter aanvulling op de tekst van Barrett & Yonge nog de vermelding dat ook de schelpen van *Dentalium*

entalis en de kokertjes van *Pectinaria koreni* een welkome behuizing voor *Phascolion strombi* vormen.

Tekst en tekening:

Leo Man in 't Veld
met dank aan Guus Gulden

Beknopte literatuur:

Collins Pocket Guide to the
Seashore -Barrett & Yonge, 1958
Elseviers Gids van Strand & Kust -
A.C. Campbell, 1985
Het Leven Der Dieren - Grzimek,
Deel 1, Lagere Dieren, 1975

**Elke
6 minuten
vindt er
een olifant
de dood.**

U kunt het moorden stoppen.

Steunt u alstublieft het Wereld Natuur Fonds.
Voordat het te laat is...

GIRO 25 ZEIST.

Uit het aanwinstenboek
(juli t/m december 1989)

De insektencollectie heeft inmiddels al een aantal vaste schenkers. Zo ontvingen we van de heer Vis een veertigtal vlinders uit Turkije (*Pseudochara lydia*) en Zweden. De heer Visser schonk een vijftigtal vlinders uit zijn collectie afkomstig uit Italië, Frankrijk en Oostenrijk. De collectie dansvliegen (*Empis*) werd weer uitgebreid met drie soorten door de heer v/d Goot. Ook de heer Coene kwam weer langs met een doos vol palearctische dagvlinders. Door de inspanningen van John de Vries begint de verzameling Pijlstaarten (*Sphingidae*) ook te groeien. Hij schonk twintig soorten uit Thailand. Losse aanwinsten betroffen: een "gouden tor" (*Potosia speciocyssa*) uit R'dam (Wasman); een fors wespe-nest uit Rhon (Heezen); een kelderkever (*Blaps micronata*) uit Haarlem (Hendriks); een spekkever uit een vogelskelet (Kompanje) en verschillende stukken hout met vraatschade van o.a. huisboktor en bonte knaag-kever (Rijksdienst Monumentenzorg & Kon. Woudenberg Ameide).

Vogels

De vogelcollectie werd aangevuld met een omvangrijke gift van de Vogelklas Karel Schot. Met name de roofvogels en uilen (bosuil, ransuil, boomvalk, sperwer en bruine kiekendief) vullen de gaten op die door de brand in de collectie ontstaan zijn. Zeer welkom waren ook een vuurgoudhaantje en twee stormvogeltjes die verzwakt per schip de Rotterdamse haven bereikten en het helaas niet overleefden. Verder werd ons aangeboden: zanglijster (Vis) zwartkop (mw. van Strien), koekoek, kerkuil en steenuil (Schoufour), zwarte mees (Kompanje), vaal stormvogeltje (Moeliker) en goudhaantje (v. Enk). Een deel van deze aanwinsten is reeds bij de preparateur en zal binnenkort in het museum te zien zijn.